

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Reforma pohřebnictví

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Hradec Králové

29. května 2018

Zákon 68/1870 o organizaci služby zdravotní

V § 2 a 3 zřízena zdravotní policie

- přihlížeti k ohledání mrtvých
- a k tomu, aby se plnily zákony o pochovávání mrtvých
- o místech pohřebních
- a o vykopávání i převážení těl mrtvých.

Obcím náleží v příčině policie zdravotní v samostatné působnosti

- zřizovati a chovati v dobrém způsobu komory umrlčí
- a hřbitovy a dohlížeti k nim.

2.10.19 Referent správy místního rozvoje

„Komplexní výkon státní správy na úseku pohřebnictví v působnosti kraje.

Metodická, poradenská a konzultační činnost na úseku pohřebnictví prováděná krajskými úřady.

Kontrolní činnost a dozor nad dodržováním povinností na úseku pohřebnictví.“

Nový katalog prací, 11. platová třída, bod 7 s účinností od 1. ledna 2018

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Pohřebnictví na krajích

Hlavní město Praha

Ing. Kamila Svobodová,

kamila.svobodova@cityofprague.cz

Kamil Řehák, Dis.,

kamil.rehak@praha.eu

Středočeský

JUDr. Jaroslava Malá, malaja@kr-s.cz

Jihočeský

Ing. Zuzana Lerchová,

lerchova@kraj-jihocesky.cz

Plzeňský

Lenka Turečková, DiS.,

lenka.tureckova@plzensky-kraj.cz

Karlovarský

Irena Langová, irena.langova@kr-karlovarsky.cz

Ústecký

Bc. Zuzana Dynterová,

dynterova.z@kr-ustecky.cz

Liberecký

Bc. Tomáš Vávra, tomas.vavra@kraj-lbc.cz

Královéhradecký

Mgr. Veronika Janáčková,

vjanackova@kr-kralovehradecky.cz

Pardubický

Jana Hanzlíková, jana.hanzlikova@pardubickykraj.cz

Vysočina

Mgr. Daniel Trtík, Trtik.D@kr-vysocina.cz

Jihomoravský

Bohumila Klašková,

klaskova.bohumila@kr-jihomoravsky.cz

Olomoucký

Marie Skalková, m.skalkova@kr-olomoucky.cz

Moravskoslezský

Ing. Lukáš Vok, lukas.vok@kr-moravskoslezsky.cz

Zlínský

Ing. Zuzana Gajošová, zuzana.gajosova@kr-zlinsky.cz

Krajské úřady – nemocnice a ústavy

- předávají těla umytá a zašitá po pitvě?
- provozují a nabízejí místnost pro úpravu těl?
- používají pohřební vozidla?
- informují obec o sociálním pohřbu?
- zajišťují přechodné uložení těl zemřelých důstojně?

Krajské úřady – pohřbívací povinnost

- nezpopelnila obec bez povolení
 - cizince
 - či osobu neznámou?
- ověřila
 - marné uběhnutí lhůty 96 hod.?
 - zda bylo oznámeno úmrtí rodině (lékařem, Policií ČR)?
- zajistila hrobové místo (vsyp, rozptyl, kolumbárium...)?

Oznamovací povinnost přestupků

Krajský úřad je povinen MMR

- průběžně předávat údaje o projednávaných přestupcích v oblasti zákona o pohřebnictví
 - Za KÚ
 - Za obce
 - Za krajské hygienické stanice
 - Za živnostenské úřady

Nutno zahrnout i podněty, které byly postoupeny jinému správnímu orgánu nebo **věc byla odložena podle § 76 zákona č. 250/2016 Sb.**

- podnět - podatel dožaduje zahájení řízení o přestupku
- rok 2018 odevzdat nejpozději do konce března 2019

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Metodika MMR k sociálním pohřbům

Termín účinnosti 1. července 2018

Adresáti: obce zajišťující pohřbení

Bude konzultováno s kraji a se SMO

Méně dokladů a jejich zjednodušení

Žádné Úmrtní listy nebo Listy o prohlídce zemřelého

Žádné usnesení dědického soudu

Konec potvrzení o zaplacení obcí

Vše datovou schránkou

RES EXTRA COMMERCIIUM

- Mrtvé lidské tělo není věc v právním slova smyslu (§ 493 OZ)
- K tělům zemřelých nelze mít práva ani povinnosti (kromě práv osobnostních)
- Lidské ostatky mimo pohřebiště musí převzít dědic (subsidiární povinnost § 92 odst. 2 OZ)

Nejvyšší soud České republiky

30 Cdo 2202/2017

Nejen vypravitel pohřbu, ale také provozovatel pohřební služby nebo jakýkoli jiný orgán v pohřebnictví svým jednáním zasahuje do osobnostních práv pozůstalých.

Srov. § 7 odst. 1 písm. d) PohřZ

Morální hygienismus

- Pojem z roku 1907
- policejní prefekt Louis Lépine (1846-1933)
- tím zdůvodnil uzavření
- městské márnice *Morgue* v Paříži

Nakonec se z márnice stal Ústav soudního lékařství *Institut médico-légal*.

Rozsudek Kraj. soudu 70 Co 155/2016

- právo na ochranu osobnosti zemřelého působí *erga omnes*
- nelze přikázat odstranění pomníku při současném ponechání ostatků
- nemyslitelný zásah
 - do pokojného stavu
 - do zachování piety, památky a vzpomínky na zemřelého
- narušení důstojnosti místa
- nedůvodné omezení vlastnického práva k pomníku

Je třeba důsledně chránit pietu před žalobcem samotným.

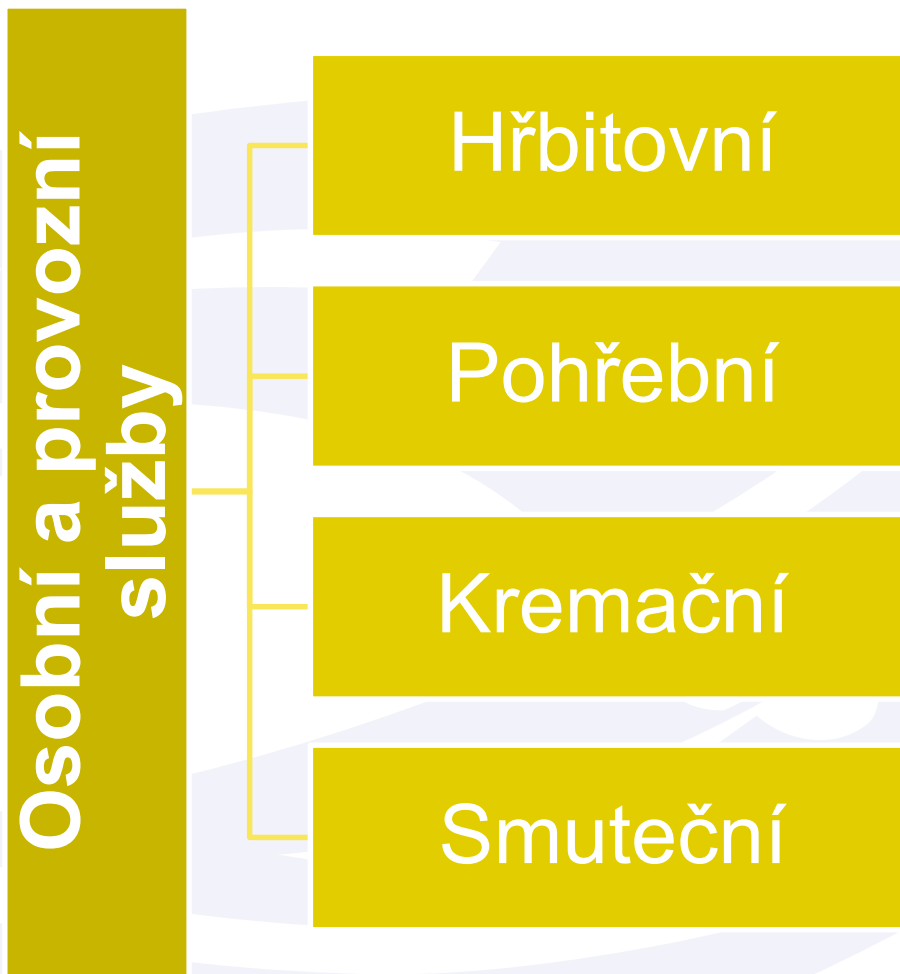
MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zkouška hrobníka, Říčany, 2008

Foto: Tomáš Kotrlý

Profese v pohřebnictví

Profese – Hřbitovní

Hřbitovní

Hrobník
69-005-E

Stavitel podzemní hrobky
69-016-H

Administrátor pohřebiště
69-019-M

Profese – Pohřební

Pohřební

Pracovník pro úpravu a přepravu lidských
pozůstatků
69-012-H

Sjednavatel pohřbení
69-021-M

Prac. pro vyšší hygienické zaopatření těl
zemřelých
69-048-M

Profese – Kremační

Kremační

Obsluha kremačního zařízení
69-046-H

Administrátor krematoria
69-047-M

Profese – Smuteční

Smuteční

Smuteční řečník a obřadník
69-049-M

Smuteční aranžér
69-055-M

Doprovázení umírajících a pozůstalých
69-056-M

Poradce pro pozůstalé
69-020-M

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NOVELA ZÁKONA O POHŘEBNICTVÍ

účinná od 1. září 2017

Zákon č. 193/2017 Sb.

- změna zacházení s těly zemřelých
 - mrtvě narozenými dětmi
 - plody po potratu
- zavedení státního dozoru v pohřebnictví
- změna působnosti
 - obcí a krajů při provozování pohřebišť
 - obcí při zajišťování pohřbení
- změna kvalifikačních požadavků pro podnikatele

Pohřebnictví před novelou

	Subjekt	Uložení	Zákon o pohřebnictví
Lidské pozůstatky	Cizinec	Hrob, hrobka	§ 5 odst. 2
	Část těla ex mortuo		§ 5 odst. 1
	Tělo bez totožnosti		§ 5 odst. 1
		Zákon o zdravotních službách	
Odpad	Část těla ex vivo	Skládka	§ 91
	Mrtvě narozené dítě		?
	Plod po potratu		§ 91

Pohřebnictví po novele

		Subjekt	Uložení	Zákon o pohřebnictví
Lidské pozůstatky	Tělo zemřelého	Cizinec	Hrob, hrobka	§ 5 odst. 3
		Část těla ex mortuo		§ 5 odst. 3
		Tělo bez totožnosti		§ 5 odst. 3
		Mrtvě narozené dítě	Hrob, hrobka, žeh	§ 5 odst. 1
	Jiný lidský pozůstatek		§ 5a odst. 1	
			Zákon o zdravotních službách	
Biologický materiál	Část těla ex vivo	Skládka	Pohřebiště	§ 91
	Plod po potratu			

Inspekce Ministerstva pro místní rozvoj

výběr z přestupků

- povinnost souhlasu zemřelé osoby
 - s balzamací a konzervací
 - s výstavou balzamovaného těla po 1 týdnu od úmrtí
- zákaz
 - výstav nebalzamovaného těla po 1 týdnu od úmrtí
 - pohřbení mimo pohřebiště nebo krematorium
 - hromadného pohřbení (do země i žehem)
 - kryonizace, kompostace, resomace apod.

Podnět Prahy 7 na výstavu Bodies

„Na místě pohřbených exponátů by mohl vzniknout památník.

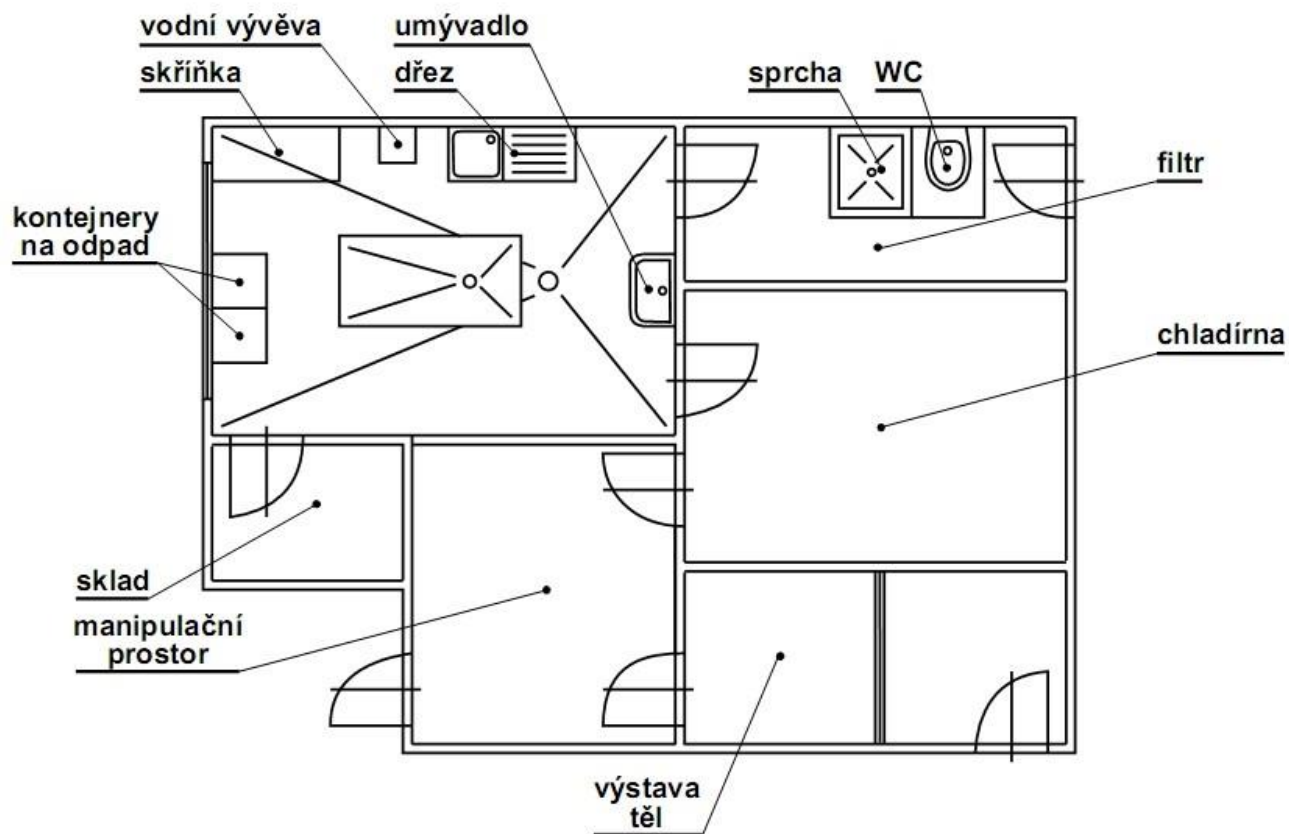
Budoucím generacím by osvětloval, co to znamená úcta k mrtvým a majestát smrti.“

Jiří Hanuš: Nebožtík nebo artefakt?

10.7.2017

Nákres technické části provozovny

Místnost pro úpravu

- snadno omyvatelné stěny
- nepropustná podlaha
- odpovídající osvětlení
- přívod teplé a studené vody
- větrání
- zabezpečení proti hmyzu
- bez zápachu (je-li prázdná) a nadlimitního hluku

Vhodná místnost

Týdenní stacionář, Domov pro osoby se zdravotním postižením

Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem

- Splňuje základní hygienické podmínky
 - tekoucí studená a teplá voda
 - hygienické utěrky na jedno použití
 - nádoba pro jejich odložení
- Obsahuje vybavení
 - na které lze tělo zemřelého umístit
 - provést jeho základní úpravu a
 - nezbytnou hygienickou očistu

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vhodná místnost pro úpravu těl

DD Dvůr Králové nad Labem - Foto Tomáš Kotrlý, 2018

Obecní živnostenské úřady

- vydání (změna) a zveřejnění provozního řádu
 - pohřební služby
 - krematoria
 - balzamovače
- zákaz komerčního přechodného ukládání těl zemřelých v areálech
 - nemocnic
 - domovech pro seniory

Krajské hygienické stanice

- **zákaz**
 - úpravy a konzervace nakaženého těla
 - neoprávněného otevření konečné rakve nebo urny
- **povinnost**
 - evidence zemřelých formou vázané knihy
 - dezinfekce
- **kontrola provozu**
 - pohřebních vozidel
 - márníků
 - místností pro úpravu těl zemřelých

Krajské úřady - pohřebiště

- zákaz
 - neoprávněného otevření hrobu nebo hrobky
 - exhumace bez povolení za podmínek zákona
 - pohřbívat domácí mazlíčky na hřbitovech
 - ustálené hladiny podzemní vody na hřbitovech
- povinnost
 - evidence pohřbených formou vázané knihy (nikoli hrobů)
 - hydrogeologické průzkumy
 - provozovatele pohřebiště informovat kraj (změna řádu pohřebiště)
 - vydat a zveřejnit řád pohřebiště

Podzemní hrobka

- Věc nemovitá (štoly, tunely, kryty - § 498 OZ)
- Není třeba souhlas podle stavebního zákona
- Po 10 letech nabývá do vlastnictví stát
 - § 1045 odst. 2 NOZ
- Superficiální zásada
 - § 3056 – obec má předkupní právo

Opuštění práva nájmu a náhrobku

- Úmysl nepokračovat v nájmu
- 1 rok po skončení tlecí doby
- Hrobové zařízení lze po 3 letech nabýt obcí
- Hrobové zařízení na hřbitově nelze
 - nalézt podle § 1057 OZ
 - opustit bez dalšího dle § 1050 odst. 1 OZ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

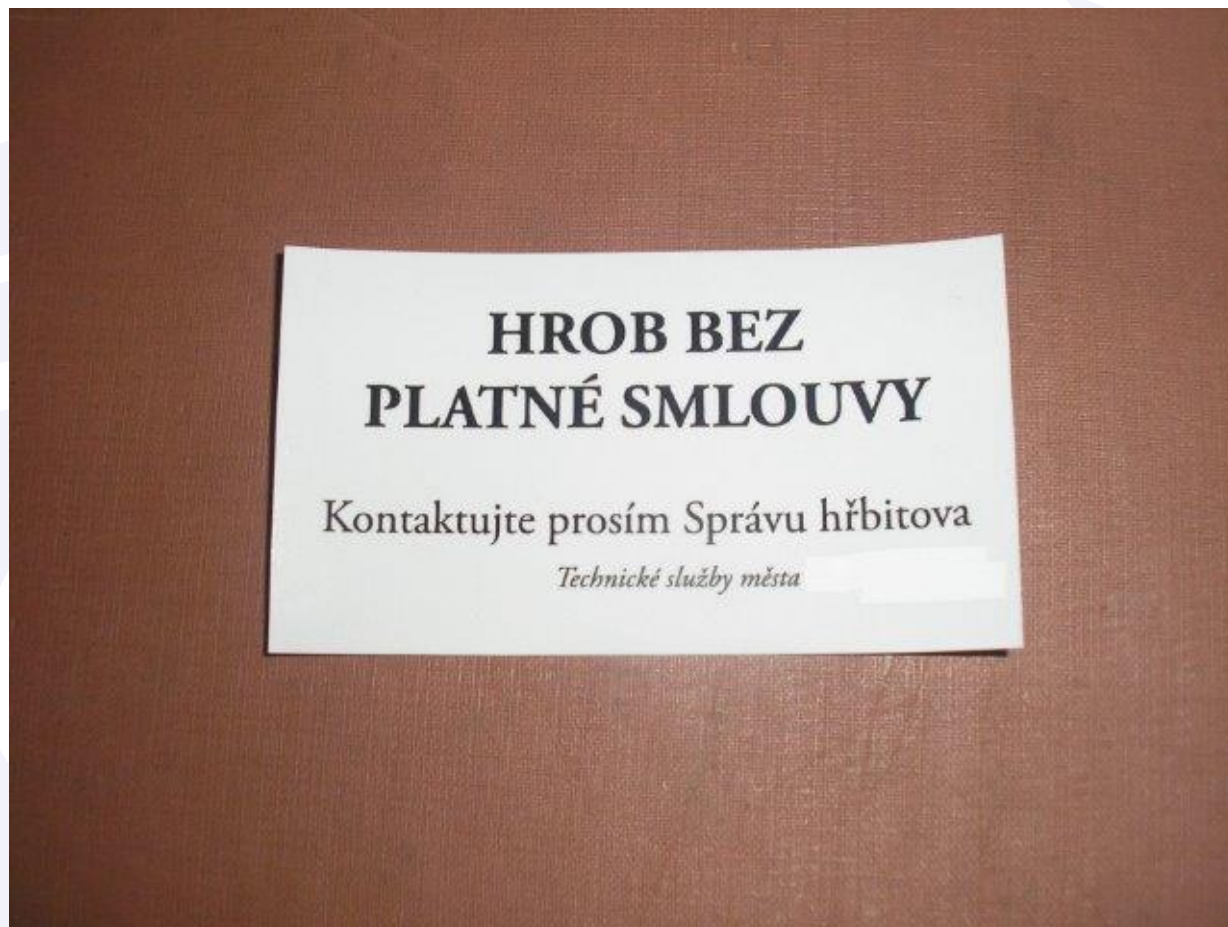
Odkaz na vývěsku hřbitova

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Praxe v Příbrami

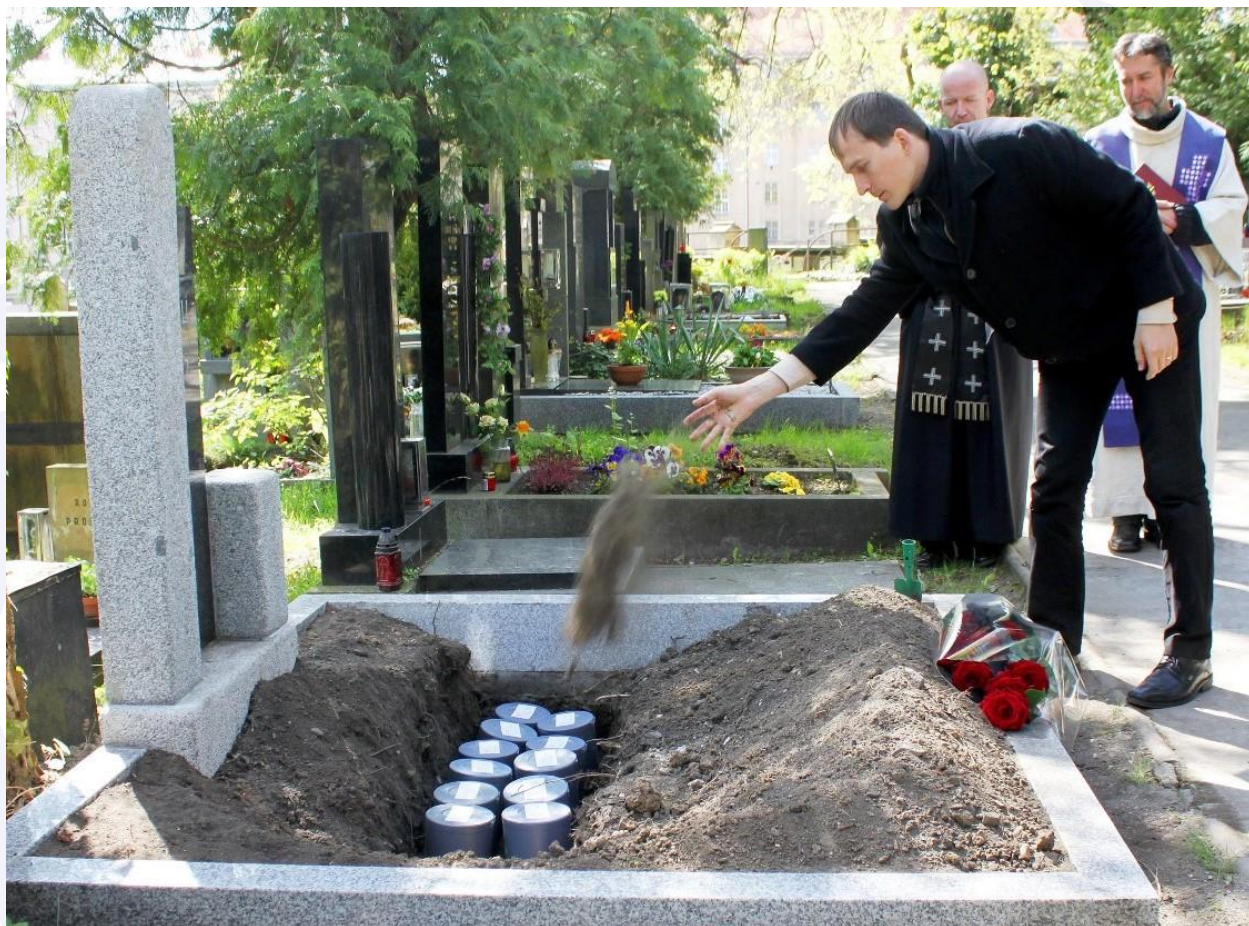

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Starosta Prahy 7 ukládá sociální urny

2017

Hřbitov v ul. Strojnická o rozloze 0,88 ha

- 12 hrobek
- 2 300 urnových hrobů
- 1 667 kolumbáriích schránek
 - Praha 7 ukládá ročně cca 15 uren
 - Hrob je pronajat na 10 let
 - Urny se ukládají na patra

Zajištění výkonu státního dozoru v pohřebnictví

Zdroj: RIA, senátní tisk 122, str. 39

Dotčené úřady	Nová služební místa	Mzdové náklady	Režijní náklady	Náklady agendy
Ministerstvo pro místní rozvoj	5	2,16	0,87	3,03
Krajské úřady	14	4,34	1,86	6,2
Ministerstvo zdravotnictví	2	1	0,4	1,4
Krajské hygienické stanice	19	9,5	3,8	13,3
Celkem	40	17	6,93	23,93

Zákon o některých přestupcích 251/2016

účinný od 1. 7. 2017

§ 5 odst. 1 písm. i)

- fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší podmínky (*v řádu*) uložené na ochranu veřejného pořádku
 - při konání pietních akcí (*pohřbů*)
 - anebo v místech určených k pohřbívání (*pohřebiště, krematoria*)
- pokuta ve výši až 10 000.- Kč.

Pohřbívací povinnost obce

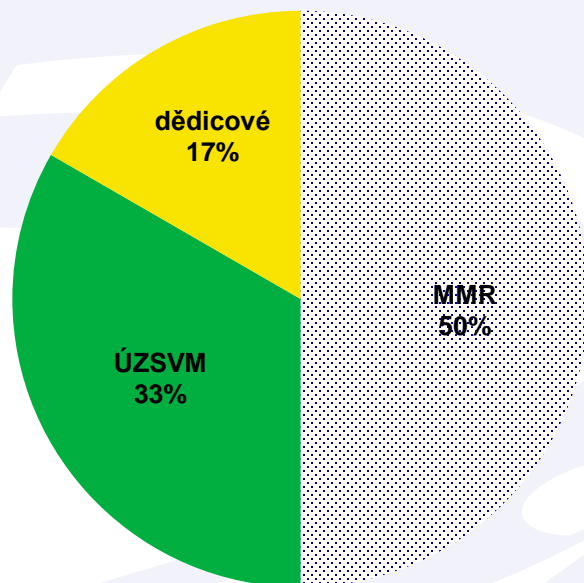
Dědicové

- nemusí pohřbít zůstavitele
- mají ale zákonnou povinnost uhradit obci veškeré náklady
 - na pohřbení
 - a opatření hrobového místa

Není-li jich, MMR může náklady proplatit pouze na základě žádosti obce, která pohřeb vypravila.

Subjekty úhrad nákladů obcím za pohřeb

Co má obec doložit

- Smlouvy o zajištění slušného způsobu pohřbení
 - Pohřební služba zajistí pohřbení dle vyhlášky MMR
 - Provozovatel pohřebiště zajistí hrobové místo dle zvyků
- Vyúčtování na základě bodu 2
- Doklad o pohřbení
- Výpis ze hřbitovní knihy o uložení urny do hrobu nebo rozptylu či vsypu
- Rozhodnutí soudu o zastavení řízení o pozůstalosti
- ~~• Výši nabytého nepatrného majetku~~
- ~~• Kopii úmrtního listu nebo Listu o prohlídce zemřelého~~

Regulace cen v pohřebnictví

Lze vypravit sociální pohřeb s tím, že v některých položkách proděláváte, v jiných vyděláváte a v součtu jste v plusu.

Dlouhodobě to však nedává smysl.

Vyhláška MMR k pohřbení obcí I

- odměna pro pohřební službu
- použití chladicího/mrazicího zařízení s uvedením počtu dnů
- rakev (typ dle ČSN Rakve 49 3160, vložka do rakve, vystýlka do rakve),
- transportní vak,
- úprava lidských pozůstatků (svlékání, umývání, holení, stříhání, kosmetické úpravy)
- rubáš, návleky na chodidla,
- oblečení do šatů nebo rubáše,
- uložení lidských pozůstatků do rakve,
- manipulace s rakví,
- přeprava lidských pozůstatků (kromě přepravy na pitvu a z pitvy do místa pohřbení) včetně uvedených km

Vyhláška MMR k pohřbení obcí II

uložení lidských pozůstatků v rakvi do hrobu nebo hrobky

- nájem hrobového místa na dobu tlečí,
- opatření hrobového místa včetně hrobové desky, nebo

zpopelnění lidských pozůstatků v krematoriu

- uložení popele do pevně uzavíratelné urny s označením,
- urna,
- převoz urny s lidskými ostatky na veřejné pohřebiště,
- uložení urny s lidskými ostatky do úložiště jednotlivých uren na veřejném pohřebišti, nebo
- uložení urny s lidskými ostatky do hrobu nebo hrobky na veřejném pohřebišti, nebo
- rozptyl zpopelněných lidských ostatků na veřejném pohřebišti, nebo
- vsyp zpopelněných lidských ostatků na veřejném pohřebišti,
- opatření hrobového místa.

První evropská regulace kremace

„Urny mohou být umístěny

- *na hřbitovech*
- *v kaplích nebo v chrámech náležející společností uznaným státem*
- *nebo v soukromých kolumbáriích trvale na místě zřízených*

aby tak byly zajištěny před každým znesvěcením.“

Rozpočtové položky sociálního pohřbu

Náklady na sociální pohřeb včetně hrobového místa

- Činnost místní správy
- § 6171 položka 5192 (5) – „Zahrnuje i náhrady za pohřby zesnulých, o které se nemá kdo postarat.“

Příjmy z opatření hrobového místa

- Pohřebnictví
- § 3632 položka 2131 – „Příjmy z pronájmu pozemků“

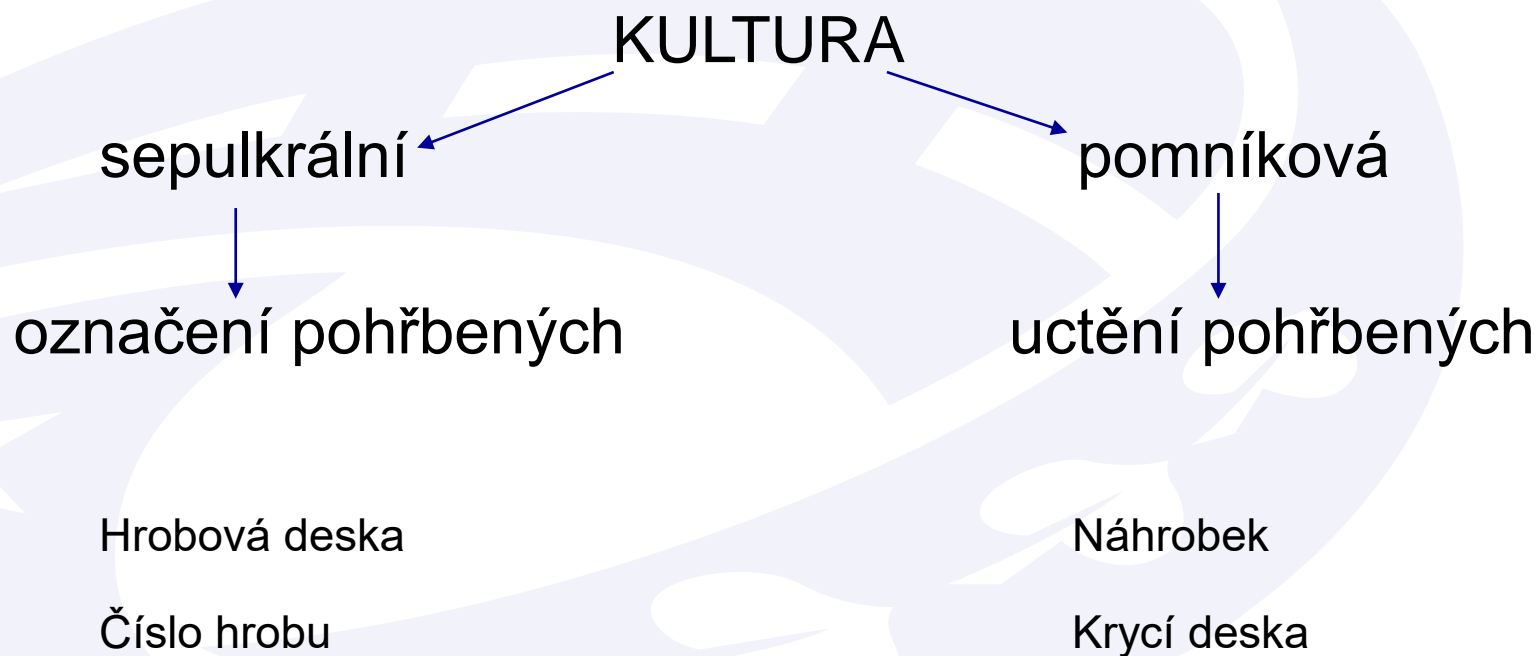

Příklad dobré praxe hrobových desek

- z trvanlivého materiálu
- s nesmazatelnou grafikou
- gravírované
 - z eloxovaného hliníku
 - plastu
 - dřeva
 - kamene

Hrobová a krycí deska

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Hrobová deska

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Hřbitov v Bologni (Itálie)

GDPR

Osobní **údaje zemřelých osob nejsou předmětem** právní ochrany zakotvené v obecném nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR).

Jsou předmětem ochrany osobnosti zakotvené v občanském zákoníku.

Ochrana osobních údajů a zachování důvěrnosti informací o zemřelém a o jeho pohřbu jsou jedním ze základních práv vypravitelů pohřbu.

Není vyloučeno, že určitá informace o zemřelé osobě zahrnuje současně údaj o osobě žijící, a dotýká se tak oprávněných zájmů třetích osob v oblasti ochrany jejich osobních údajů.

GDPR II

Vedení elektronické evidence s sebou přináší zvýšené riziko jejího zneužití neoprávněnými osobami.

Největší nebezpečí úniku a zneužití informací s sebou nese vedení pohřební evidence v podobě dostupné na dálku.

Vypravitel pohřbu má právo zakázat vedení evidence o zemřelém a jeho pohřbu v elektronické formě, zejména, pokud by se jednalo o vedení této dokumentace ve formě dostupné na dálku.

Odpovědnost za zpracování osobních údajů, včetně odpovědnosti za jejich zabezpečení, nese **provozovatel pohřební služby jako správce osobních údajů**, a nikoli např. dodavatel příslušného informačního systému jako jejich zpracovatel.

Oprávněným osobám by měly být přiděleny individualizované uživatelské účty, které splňují podmínku diverzifikovaných oprávnění přístupu k jednotlivým údajům dle pracovních pozic uživatelů.

GDPR III

Nájemní smlouvy k hrobu – třetí strany

Zpracování je zákonné ve smyslu čl. 5 písm. a) GDPR pouze se souhlasem třetích stran

Provozovatel pohřebiště, který využívá externí služby správce hřbitova, s ním musí mít uzavřenu

Smlouvu o zpracování osobních údajů podle čl. 28 GDPR

Požadované náležitosti je možné zakomponovat formou smluvních ujednání o ochraně osobních údajů přímo do smlouvy, kterou obec se správcem hřbitova v rámci dodavatelsko-odběratelského vztahu uzavírá.

Veškeré pohřební knihy a dokumenty obsahující osobní údaje žijících osob je třeba zabezpečit před neoprávněným zpracováním.

GDPR IV

Neplatné nájemní smlouvy

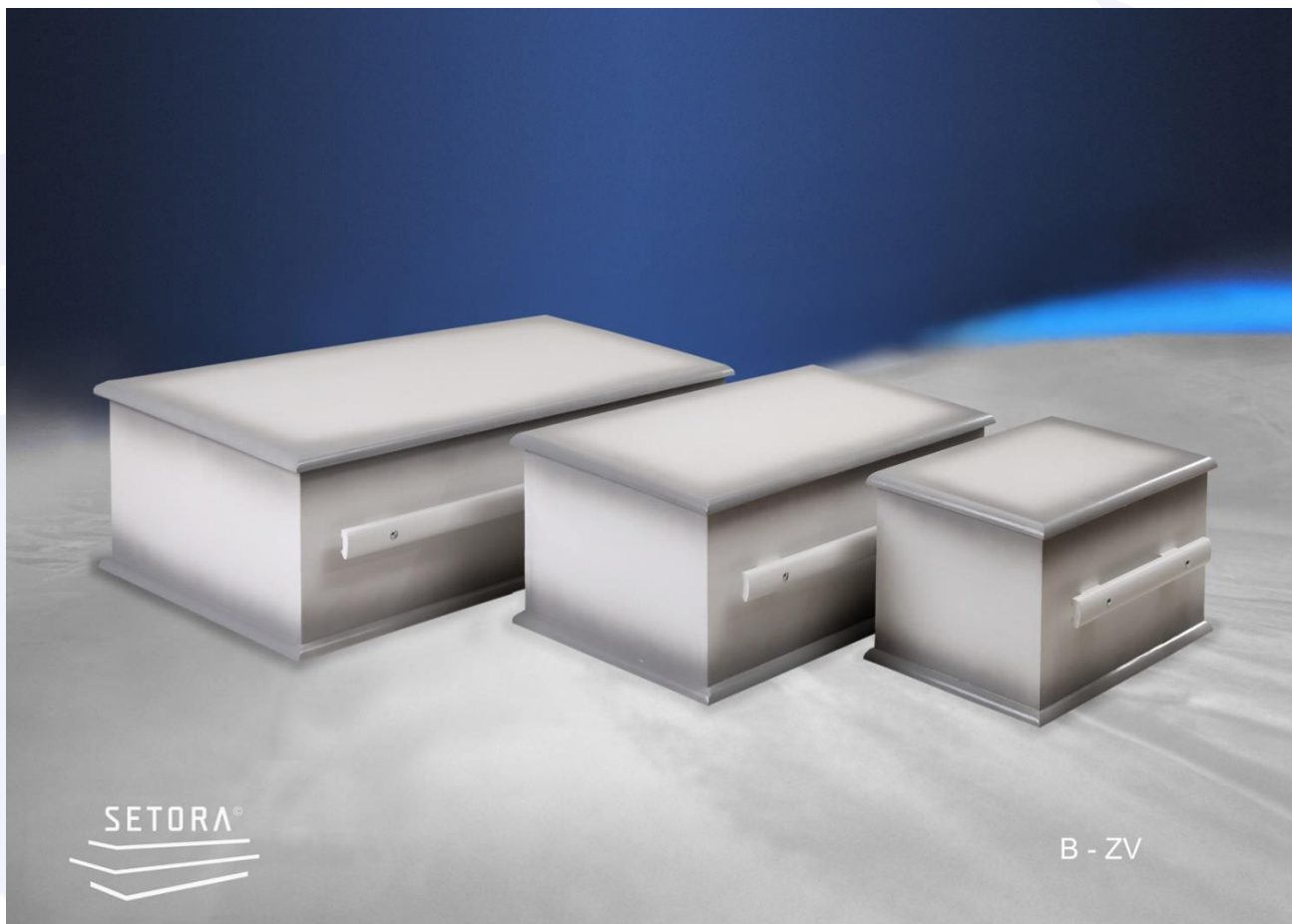
Skartace není nutná:

- obsahují zpravidla velmi potřebné údaje pro provoz hřbitova
- příklady účinků a zájmů z neplatných smluv:
 - otázka vlastnictví hrobového zařízení
 - délka opuštěnosti a tlecí doby od posledního pohřbení do země
 - údaje o hrobovém zařízení včetně jeho stavebního povolení, jde-li o věc nemovitou,
 - dodatečné projednání dědictví
 - přechod nájmu na dědice
 - otázka nepominutelného dědice
- ustanovení § 21 odst. 1 písm. f) až h) zákona o pohřebnictví stanoví důležité údaje z neplatných smluv zapsat do hřbitovní knihy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Bedny pro biologický materiál

Metodika MŽP 2016

18 01 02 Části těla a orgány O/N

Produkt potratu do ukončeného dvanáctého týdne těhotenství

- spálit ve spalovně zdravotnického odpadu
- pod katalogovým číslem
- dozor krajský úřad
- v režimu zákona o odpadech

Tato metodika byla od 1. 9. 2017 zrušena.

Hřbitovní, pohřební nebo křesťanská kniha

- ze svázaných a očíslovaných listů
- označená názvem
- a počtem všech listů
- nemusí být svázána předem
- musí jít ale vždy o vazbu pevnou

Srov. § 6 odst. 1 zákona o matrikách:

(1) Zápisy se /... / provádějí do /... / svázaných knih.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Knih podle abecedy

Černý Marie	136	1889
Černá Libuše	528	1930
Čelba Jan	III. 569	1931
Černá Božena	227a	1931
Černý František	227a	1932
Černého malíře nekritiči	210 ²² / ₁₅	1929
Černá Libuška	528	1937
Čelovská Marie	23	1943
Čačková Anna	24	1963
Čanková Aloisie	131	1953

Hosiček Karel	120	1907
Hrácik Karel	46	1922
Hrácikova rodina	47	1930
Hrupka Antonín		1881
Hrupková Anna		1880
Hrupková Anna	94	1892
Hrupka Jan		1903
Hrupková Marie		1926
Hrubin Guido	90	1896
Hučerova rodina	28	
Huhn Frant.		1875
Huhn Josef	11	1924
Hutscher Anna	102	1827
Hořákové Anna	125	1930
Klavářová Františka	25	1932
Klavíčik Jan	24 ⁹	1934
Krapas Josef	83	1938
Knobloch Vladim.	135	1938
Knoblochová Just.	136	1942
Knoblochová Marie	135	1944
Knap František	89a	1945
Koštilková Anna	180	1946
Kadlecová Markéta	91	1947
Kubínová Anna	11	1949
Kučerová Anna	71	1957
Kubíněk Alois	80	56 1967
Jahodová Marie	25	1970
Kovalčuková J.		1972
Kovalčuk Jaderis	100	1973
КАСПАРИ		
KASPAR Václav	65 P	2002
KASPAROVÁ Markéta	65 L	2007
KISILOV SERGES	48A	2016

Ve formě svázané knihy není nutné

- vést evidenci o nájemci
 - [§ 21 odst. 1 písm. f) zákona o pohřebnictví]
- o nájemní smlouvě
 - [§ 21 odst. 1 písm. g) zákona o pohřebnictví]
- o hrobovém zařízení
 - [§ 21 odst. 1 písm. h) zákona o pohřebnictví]
- kopie listu o prohlídce zemřelého
 - [§ 7 odst. 1 písm. j) bod 1 zákona o pohřebnictví]
- doklad o zpopelnění nebo pohřbení do země
 - [§ 7 odst. 1 písm. j) bod 3 zákona o pohřebnictví]

Před novelou sanitace

Mechanická očista

soubor postupů, které snižují a odstraňují anorganické, organické nečistoty a biofilmy z ploch a předmětů

KHS - kontrolovala základní hygienické opatření jako u každého jiného zařízení péče o tělo

- zásobování pitnou vodou
- odstraňování odpadků
- likvidace odpadních vod

Po novele dezinfekce

Soubor opatření ke zneškodňování mikroorganismů pomocí

- **fyzikálních** (např. UV záření - germicidní zářivky)
- **chemických** (roztok nebo aerosol ve stanovené koncentraci a době působení)
- **kombinovaných postupů**
(prací, mycí a čisticí stroje do 60 °C s přísadou chemických přípravků)

mají přerušit cestu nákazy od zdroje ke vnímavé fyzické osobě.

- Průběžná ohnisková dezinfekce se provádí v okolí těla zemřelého po dobu vylučování původce
- Konečná dezinfekce po převezení těla zemřelého

Dezinsekce - likvidace hmyzu a jiných členovců

Deratizace - likvidace hlodavců

Dezinfekční prostředek

- působí na celý povrch dezinfikovaného předmětu
- nepoškozuje tělo zemřelého a dezinfikované předměty
- neobtěžuje zápachem
- nedráždí
- nemá selektivní účinek
- nealergizuje

Dezinfekcí provozoven není

postup, který zaručuje usmrcení

- bakterií
- virů
- mikroskopických hub
- některých bakteriálních spor
- vysoce rezistentních spor
- vývojových stadií zdravotně významných červů a jejich vajíček

Vyšší stupeň dezinfekce nebo sterilizace nejsou pro pohřební službu ze zákona povinné!

Podmínky pro cizího hrobníka

Pojištění osob kryjící odpovědnost za škodu na majetku nebo zdraví

Povinnou přílohou „Žádosti o povolení k hrobnickým pracím“ je pojistná smlouva kryjící odpovědnost za škodu na majetku nebo zdraví, kterou osoba vykonávající hrobnické práce způsobí nebo která jí bude způsobena.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Štítky na rakev dle ČSN 49 3160

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Mendelova univerzita, zkušebna nábytku

foto: Tomáš Kotrlý, 2017

Regulace cen

Z veřejných rozpočtů jsou hrazeny pouze nájemy za hrobová místa pohřbených osob podle § 5 zákona o pohřebnictví

To podléhá regulaci cen § 1 odst. 6 písm. e) zákona o cenách

Více viz

- Výměr MF č. 01/2018 ze dne 28. listopadu 2017, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami
- Zprávy MF pro finanční orgány obcí a krajů 3/2012

Provozování pohřebiště pro jiné obce

1. není provozována podnikatelská činnost
2. jde zároveň o veřejný zájem
3. nájemné je hrazeno z veřejných prostředků
4. pozemky odpovídají pojmu veřejné infrastruktury (§ 2 stavebního zákona)

Kalkulace ceny

Kalkulace oprávněných nákladů, doložitelných z účetnictví

- každoročně (viz. Vyhl. č. 450 / 2009 § 1 odstavec 4)
- ve struktuře podle Vyhl. Č. 450 / 2009 Sb., k provedení zákona o cenách, včetně přílohy – kalkulačního vzorce.
- Nedoložení kalkulace je při kontrolách považováno za přešůpek s následnou sankcí.

Nařízení o maximálních cenách

- Ceny hřbitovní, kremační a nájmy obřadních síní
 - Včetně DPH

§ 11 odst. 1 zákona o obcích

v mezích § 4a zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů
v oblasti cen a dle § 10 odst. 1 zákona o cenách

§ 102 odst. 2 zákona o obcích

rada obce

15 dní na úřední desce

Účetní chyby u regulace cen

Zákazník není seznámen s nabídkovou cenou před uzavřením smlouvy o poskytnutí služby, nebo výrobek není označen cenou.

Nejsou uchovávány ceníky po dobu tří let od skončení jejich platnosti.

Nejsou srozumitelně vymezeny určené podmínky ceny (co cena obsahuje a co ne).

Jsou překračovány ceny, které jsou vyhlášeny cenovým orgánem jako ceny maximální, u sociálního pohřbu jako ceny věcně regulované.

Nesprávné započtení výměr hrobových míst v cenách za hřbitovní služby

Ceníky neobsahují ceny včetně DPH

Přiměřený zisk

Neúměrné je zvýšení přiměřeného zisku

- u jedné kontrolované osoby při porovnání několika roků jdoucích po sobě
- u jedné kontrolované osoby v porovnání s jinými kontrolovanými osobami

DPH

Výkon veřejné správy

Nejde o ekonomickou činnost

Nájem nemovité věci je plně osvobozen

- § 51 odst. 1 písm. g) zákona č. 235/2004 Sb.

Pohřebiště je

- veřejnou infrastrukturou
 - srov. § 2 odst. 1 písm. k) zákona č. 183/2006 Sb.
- občanským vybavením
- někdy i veřejným prostranstvím

Exhumace

- Pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení lidských ostatků na pohřebišti je považováno za trvalé
- Vyzdvižení lidských ostatků nebo urny s lidskými ostatky z pohřebiště je povoleno pouze z těch nejnaléhavějších důvodů
- Může být provedeno pouze za dozoru provozovatele pohřebiště

Exhumace II

Povolena podle podmínek řádu pohřebiště

Provozovatel pohřebiště

- nenese žádné náklady
- stanoví poplatek na úhradu nákladů spojených s dohledem a organizací exhumace

KHS vydává nájemci hrobu souhlas pouze s velkou exhumací podle § 2 písm. m) a 22 odst. 5 PohřZ

Exhumace III

Nájemce hrobu je odpovědný za všechna opatření a veškeré vzniklé finanční závazky zejména za

- dodržení podmínek obou provozovatelů pohřebiště
- zapojení provozovatele pohřební služby
- zarakvení ostatků
- jejich protokolární předání
- předání souhlasu s exhumací od každého žijícího blízkého zemřelému a vypravitele původního pohřbu, pokud žije, provozovateli pohřebiště

Právní úprava ve Velké Británii

Hydrogeologické posouzení nejen současných, ale i budoucích rizik.

- Pouze u hřbitovů, ve kterých
 - je frekvence pohřbů do země vyšší než 100 těl zemřelých za rok
 - se nacházejí u zdroje pitné vody nebo mělké zvodně
- U rizikových hřbitovů povinnost odvodnění
 - Odběr vzorků
 - Povolení k vypuštění do kanalizace
- Těla musí být uložena 1 m nad hladinou podzemní vody
- Sezónní výkyvy a extrémní deště musí být zohledněny
- Zcela nevhodný hřbitov musí být zrušen
 - Viz Cemeteries and burials: prevent groundwater pollution, [Environment Agency](#) (2017)

Pozice Skotska

Nový zákon o pohřbívání a zpopelňování 2016:

Burial and Cremation (Scotland) Act 2016 (§ 57):

- Hrob s lidskými ostatky bude vhodný pro další pohřbení (cizích těl) pouze tehdy, pokud poslední pohřbení bylo uskutečněno minimálně před 100 lety
- Hrob bez lidských ostatků bude vhodný pro další pohřbení (cizích těl) pouze tehdy, pokud poslední prodej byl uskutečněn minimálně před 50 lety a zdá se opuštěný
- Zrušen Burial Grounds (Scotland) Act 1855

Přepjatý formalismus

III. ÚS 150/99

Lze v řádu pohřebiště zakázat výkop hrobu pohřební službě?

§ 4a PohřZ:

*(2) **Otevřít** hrob nebo hrobku na pohřebišti je oprávněn provozovatel pohřební služby podle podmínek uvedených v řádu pohřebiště podle § 19 odst. 2 písm. l).*

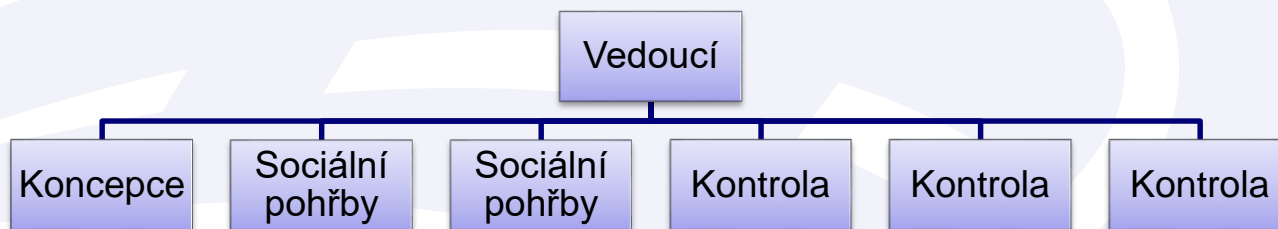
Výklad pomocí přepjatého formalismu:

„já vykopu, oni otevřou“

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Oddělení pohřebnictví MMR od 1. 1. 2018

Tomáš Kotrlý
tel.: 224 864 146
pohrebnictvi@mmr.cz
<https://www.mmr.cz/>